

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Conseqventibvs Pertexens, Quae post beatum S. Xauerij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

83. [33.] P. Pauli Vallei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

gulis excursionibus collectos, quos tam sollicita expoliebat manu, & prospera, ut aduectis illuc ex Europa Christianis, imitationi simul, & rubori essent. Et hic illi recens ad fidem conuersorum late fusus, innocentiae bonus odor, multos lucratus est, quos, et si non audierant prædicantem, documenta virtutum domuerunt quas in eius alunans mirabantur. Aucto Bazaini summos inter labores triennio obiit. Continuus erat conciliandis Lusitanorum dissidiis, ethnicis Baptizandis; seminarij adolescentulis fidei doctrina, morumque informandis, quos e vicinis regionibus coactos, alebat publica liberalitate; molliendis ad penitentiam perdite vitæ hominibus, & verbo Dei fidelibus iuxta, & ethnicis prædicando, quorum sibi linguam incredibili molestia fecerat expeditam. Venæno sublatuſ creditur à Mauris aut ethnicis mixto, sectarum suarum vlturis damina quas eius opera cernebant quotidie minui. In extremis agentem offendit Berzeus cum Goam Ormuzio rediſſer, anni 1551. Octobri exeunte, lugensque iacturam quam viri tanti mors nouæ illi Ecclesia inferebat, Ministrum Euangelij fidelem vineæ Domini fidelem operarium appellauit. Qui sequuntur deinceps quatuor, ora Piscaria nobis eripuit; vnum quidem barbarorum ferro, perfusionibus alios intolerabilium ærumnarum, quibus soli eius infelix malignitas cultorum sudoribus respondit.

Prima sors Paulum Valleum sibi legit, ob hoc præter alia memorandum quod eum Xauerius perfectæ virtutis hominem vocauit, ad illum quæ spectant cætera ferme ignorantur exceptis periculis, & cruciatibus quos sua illi peperit caritas: cum euim Patres colendam sibi partem Piscariæ, suam quisque sumpissent, & magna degerent locorum intercapidine sciuncti, quæcumque ab iis præclarè gerebantur, illic in obscurio vbi nata erant, iacebant sepulta. Valleus saepe ab infidelibus ad necem fustibus cæsus est. Dum concionatur ad Parauos quorum apprimè callebat linguam, irruptione subita Badagorum deprehensus, capitus, catena vinclitus in montes abductus est, vbi multis vexatus iniuriis mensem vnum transegit orizæ in diem demenso quantus est pugni captus, & frigidæ Sipho, quibus non tam sustineretur vita; quam arceretur mors. Quam certe diu diffire non poterat, nisi Christiani quos eruditæt cōmuni confilio armati, occulta in fines Badagorum incursione inde illum tulissent; qua nihilominus ex fuga parum absfuit quin mortem incurreret. Recepit Badagæ ex improuisa trepidatione animis, multitudine tumultuaria, hostem pia alacrem præda, ipso in littore assequuntur, stragem edituri admodum cruentam nisi pectoriis lembis quos illic reliquerat, Patrem secum vna eripuiset exitio, frementibus in terra barbaris, & procul sagittas mittentibus. Verum ita prostratis viribus, & valetudine, illorum è manibus ereptus est Valleus, vt Punicali trium mensium Febru, dissenteria superueniens eum è viuis abstulerit Martij 4. anni 1552. P. Paulus Valleus (inquit Ludouicus Froës ad nostros in Europam) è sancto vestro Collegio missus in Indiam P. Henrico

Henti

Henricz laborum socius ad' Cornu Comorinum, quadriennio toto fuit post grauissimas verberum famis, & sitis molestias, velut tunisionibus duris elaboratus lapis, cœlestis Ierusalem vt speramus ædificio est aptatus. Obiit diuinæ voluntati libertissime acquiescens sed cupidissimus acerbiora pro illo perferendi.

De F. Alexio Maldeira idcirco solum meminero ne facti eximij iusta laus excidat, quo suæ ardorem caritatis, & nixam Deo fiduciam luculenter probauit, cœtera præclaras quas de se dabant expectationes præstare non potuit, vnius biennij labore assiduo extinctus. Sed Goa Comorinum pedes, infilere solitus vbiunque in infidelium circulos incidisset, annunciat illis diuina mysteria nunquam sine animæ aliquius, aut conuictorum, copioso, aut metiti saltem compendio. Batecalæ igitur, frequentissimo inter Onor & Rendor oppido, leucis Goa quatuor & viginti: dum subitaria concione turbam remoratur ethnicorum, mortuum efferentem, (qua mente ignotum,) sed consensione una interpellatur ab ethnicis, diuque iam auditio conditio ponitur, paratos se ad Christi lauacrum, & quam deprædicabat legem, si suscitacione illius mortui, dicta confirmasset; sin autem abiret in malam rem, nec ultra tempus, & verba perderet. Conditionem arripuit frater, aggressurusque rem ex templo ad feretrum vertit; cum metu propositi euentus quo teneri se ad promissa, impij & mendaces ethnicci noblebant, circumspectare inuicem, stupore attoniti, sensimque singuli silentio abire. Rogatus deinde Alexius, si starent infideles conditioni propositæ, quid esset facturus? nihil cunctatus respondit se Christi nomine, Mortuo imperaturum vt surgeret, nec dubitate se quin excitatus hunc fuisset Deus. Deinde Coulani cum P. Lanciloto laboribus exhaustus immodicis, oppressus est lethali asthmate an. 1553. cum esset non pridem admissus in Societatem, & quidem magnis emptam incommodis in ministerio nostrorum quibuscum in Indiam nauigauit Societatem illic petiturus, quam non impetrabat in Lusitania. Conspicati parentes adolescentis consilium, postquā suadendo & rogado nihil agant ad enertendū illius propositum, restitanti pallium detrahunt, rati nobilem iuuenem, & Ludouici Principis aulicum, domi necessario hæsurum dum soluisset classis, & absterritum iri pudore hominum ne Vlyssipone palam prodiret thoracatus. At is è contrario abjectis etiam calceis nudipes letus incedere, commeatum viatici, vt mos est nauim consensuris, ipsem in nauim, ceruice per urbem compotare, vt cerebro motus ab notis existimatus sit, adeò iuueni animoso, iudicia hominum, mundusque viluerat Lusis in hunc modum suorum conatibus peruenit in Indiam, vbi eius virtus eò quoque itinere facta perspectior, reclusit illi ingressum in Societatem, à quo passus repulsa fuerat in Lusitania.

Huius item sub anni exitum 1553. breuem clausit in ora Piscaria laborum curriculum P. Manuel Morales Lusitanus. Bragantiae nobili gene-

³⁴
Alexius
Maldeira.

³⁵
De P. Ma-
nuel Mora-
les.

